

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

NOUA CONSTITUȚIE A ROMÂNIEI

— Supusă plebiscitului în ziua de 24 Februarie 1938 —

TITLUL I.

Despre teritoriul României.

Art. 1. — Regatul României este un stat național, unitar și indivizibil.

Art. 2. — Teritoriul României este inalienabil.

Art. 3. — Teritoriul României nu se poate coloniza cu populațiuni de seminițe străină.

TITLUL II.

Despre datoriile și drepturile Românilor.

CAPITLUL I.

Despre datoriile Românilor.

Art. 4. — Toți românii, fără deosebire de origine etnică și credință religioasă, sunt datori: a socoti patria drept cel mai de seamă temei al rostului lor în viață, a se jertfi pentru apărarea integrității, independenței și demnității ei; a contribui prin munca lor la înălțarea ei morală și propășirea ei economică; a îndeplini cu credință sarcinile obștești ce li se impun prin legi și a contribui de bună voie la împlinirea sarcinilor publice, fără de care ființa Statului nu poate viețui.

Art. 5. — Toți cetățenii români, fără deosebire de origine etnică și credință religioasă, sunt egali înaintea legii, datorându-i respect și supunere.

Nimeni nu se poate socoti deslegat de îndatoririle sale civile ori militare, publice ori particulare, pe temeiul credinței sale religioase sau de orice alt fel.

Art. 6. — Nu se admite în statul român nici o deosebire de clasă socială. Privilegiile în așezarea dărilor sunt oprite. Micșorările și măririle de impozite nu pot fi decât generale și statornicite prin legi.

Art. 7. — Nu este îngăduit nici unui român a propovădui prin viu grai sau în scris schimbarea formei de guvernământ a statului, împărțirea ori distribuirea averii altora, scutirea de impozite, ori lupta de clasă.

Art. 8. — Este oprit preoților, de orice rit și credință religioasă, a pune autoritatea lor spirituală în slujba propagandei politice, atât în locașurile destinate cultului și funcțiunilor oficiale, cât și în afară de ele.

Propaganda politică, în locașurile destinate cultului, ori cu prilejul manifestațiunilor religioase, nu este îngăduită nimănu.

Orice asociațiune politică pe temeiuri ori pretexte religioase este oprită.

În afară de persoanele, de condițiunile și de formele prevăzute în legi, nimeni nu poate lua ori presta jurăminte de credință.

Art. 9. — Românul care, fără prealabilă autorizație a guvernului, va intra în orice serviciu al unui stat străin, sau se va alătura pe lângă o corporație militară străină, pierde deplin drept cetățenia română.

Supunerea, pentru oricât timp și din orice fapt ar rezulta ea, la vreo protecție străină, trage după sine pierderea de plin drept a cetățeniei române.

Naționalitatea română pierdută în condițiunile aci arătate, nu se poate redobândi decât prin naturalizare.

CAPITOLUL II.

Despre drepturile Românilor.

Art. 10. — Românii se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea muncii, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație și de toate libertățile din care decurg drepturi, în condițiunile statornicite prin legi.

Art. 11. — Naționalitatea română se dobândește prin căsătorie, prin filiațiune, prin recunoaștere și naturalizare. Naturalizarea se acordă prin lege în mod individual; ea nu are efect retroactiv. Soția profită de naturalizarea soțului și copiii minori de aceea a părinților.

Art. 12. — Libertatea individuală este garantată.

Nimeni nu poate fi urmărit sau perchezitionat, decât în cazurile și după formele stabilite de lege.

Nimeni nu poate fi deținut sau arestat decât în puterea unui mandat judecătoresc motivat și comunicat în momentul arestării, sau cel mai târziu în 24 ore după arestare.

În caz de vină vădită ori de urgență, deținerea sau arestarea se poate face imediat, iar mandatul se

va emite și comunica în 24 ore, conform alineatului precedent.

Art. 13. — Nimeni nu poate fi sustras, în contra voinței sale, dela judecătoria pe care îi dă legea.

Art. 14. — Domiciliul este inviolabil.

Nicio vizitare a domiciliului nu se poate face decât de autoritățile competente în cazurile și potrivit formelor stabilite de lege.

Art. 15. — Pedepsa cu moartea se aplică în timp de războiu potrivit codului de justiție militară.

Consiliul de miniștri va putea decide aplicarea dispozițiunilor din aienatul precedent și în timp de pace, pentru atentate contra Suveranului, Membrilor Familiei Regale, Șefilor Statelor străine și demnitarilor statului, din mobile în legătură cu exercițiul funcțiunilor ce le sunt încredințate, precum și în cazurile de tâlhărie cu omor și asasinat politic.

Art. 16. — Proprietatea de orice natură, precum și creanțele atât asupra particularilor cât și asupra Statului, sunt inviolabile și garantate ca atare.

Oricine poate dispune liber de bunurile ce sunt ale lui, după normele prevăzute în legi.

Bunurile care fac parte din domeniul public sunt administrate și nu pot fi înstrăinate decât după regulile și cu formele stabilite prin lege. Nicio lege nu poate înființa pedeapsa confiscării averilor, afară de cazurile de înaltă trădare și delapidare de bani publici.

Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică și după o dreaptă și prealabilă despăgubire stabilită de justiție conform legilor. Prin cauză de utilitate publică nu se poate înțelege decât aceea care este de natură a folosi în același timp tuturor și fiecăruia în mod actual ori eventual.

În afară de cazurile de utilitate publică pentru apărarea națională, pentru lucrările de interes militar, sanitar, cultural, pentru căi de comunicații terestre, nautice ori aeriene, pentru piețe și lucrări publice prevăzute în legile actuale, nici un alt caz nu se poate stabili decât prin legi

„Supuneți-vă deci pentru Domnul, oricărei stăpâniri omeneste: fie Regelui ca celui mai înalt stăpânitor, fie dregătorilor ca unor trimiși ai lui, ca să pedepsească pe făcătorii de rele și să laude pe cei ce fac bine.“

1 Petru 2, 13.

votate de ambele adunări cu majoritate de două treimi.

Art. 17. — Zăcămintele miniere precum și bogățiile de orice natură ale subsolului sunt proprietatea Statului. Se exceptează masele de roci comune, carierele de materiale de construcții și depozitele de turbă, fără prejudiciul drepturilor dobândite de Stat pe baza legilor anterioare. O lege a minelor va determina normele și condițiunile de punere în valoare a acestor bunuri, va fixa drepturile proprietarului care vor fi de cel puțin 50 la sută din redevența și din prețul la hectar al concesiunii și va arăta, totodată, puința și măsura în care aceștia vor participa la exploatarea acestor bogății.

Drepturile câștigate în favoarea Statului pe baza actelor de concesiune încheiate până în prezent se respectă.

Art. 18. — Drumurile mari, și mici, ulițele care sunt în sarcina Statului, Județelor, Municipiilor și Comunelor, fluviile și râurile navigabile sau plutitoare, țărnișurile, adăugirile către mal și locurile de unde s'a retras apa mării, porturile naturale sau artificiale, malurile unde trag vasele, spațiul atmosferic, apele producătoare de forțe motrice de folos obștesc și în deobște toate bunurile care nu sunt proprietate particulară, sunt considerate ca dependințe ale domeniului public.

Art. 19. — Libertatea conștiinței este absolută.

Statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune, întru cât exercițiul lor nu aduce atingere ordinii publice, bunelor moravuri și siguranței Statului.

Biserica ortodoxă creștină și cea greco-catolică sunt biserici românești. Religia creștină ortodoxă fiind religia marelui majorități a Românilor, biserica ortodoxă este biserica dominantă în Statul Român, iar cea greco-catolică are întâietate față de celelalte culte.

Biserica ortodoxă română este și rămâne neatârnată de orice chiriarchie străină, păstrându-și însă unitatea, în privința dogmelor, cu biserica ecumenică a Răsăritului.

Chestiunile spirituale și canonice ale bisericii ortodoxe române țin de o singură autoritate sinodală centrală.

Raporturile dintre diferitele culte și Stat sunt de domeniul legilor speciale.

Art. 20. — Actele stării civile sunt de atribuția legii civile.

Intocmirea acestor acte va trebui să precedă totdeauna binecuvântarea religioasă, care este obligatorie pentru toți membrii cultelor.

Art. 21. — Invățământul este liber în condițiile stabilite prin legi speciale și întru cât nu va fi contrar bunelor moravuri, ordinii publice și intereselor de Stat.

Invățământul primar este obligator. În școlile statului acest învățământ va fi gratuit.

Art. 22. — Constituția garantează fiecăruia, în limitele și condițiile legii, libertatea de a comunica și publica ideile și opiniunile sale, prin grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin orice alte mijloace.

Art. 23. — Secretul scrisorilor, telegramelor și convorbirilor telefonice este inviolabil. Se exceptează cazurile în care justiția e datoare să se informeze conform legii.

Art. 24. — Cetățenii români au dreptul a se aduna pașnici și fără arme pentru a trata tot felul de chestiuni, conformându-se legilor care regulează exercițiul acestui drept.

Intrunirile, procesiunile și manifestațiile pe căile publice ori în aer liber, sunt supuse legilor și orânduirilor polițienestii.

Art. 25. — Oricine are dreptul a se adresa prin petițiuni, subscrise de una sau mai multe persoane, la autoritățile publice, însă numai în numele celor subscriși.

Autoritățile constituite au singure dreptul să adreseze petițiuni în nume colectiv.

Art. 26. — Cetățenii români au dreptul a se asocia, conformându-se legilor.

Dreptul de liberă asociațiune nu implică dreptul de a crea persoane juridice. Condițiile în care se acordă personalitatea juridică, se stabilesc prin lege.

Art. 27. — Numai cetățenii români sunt admisibili în funcțiunile și demnitățile publice, civile și militare, ținându-se seamă de caracterul majoritar și creator de Stat al Națiunii Române.

Supușii străini nu pot ocupa atari funcțiuni, de cât în cazurile statornice prin legi.

Străinii aflători pe pământul României se bucură de protecțiunea dată de legi persoanelor și averilor în genere.

Numai Românii și cei naturalizați români pot dobândi cu orice titlu și deține imobile rurale în România. Străinii vor avea drept numai la valoarea acestor imobile.

Art. 28. — Decorațiunile străine se vor purta de Români numai cu autorizarea Regelui.

Insignele, emblemele, medaliile, precum și uniformele de orice fel, nu pot fi create, nici atribuite, nici purtate fără legiuință încuviințare.

TITLUL III

Despre puterile Statului

Art. 29. — Toate puterile Statului emană dela Națiunea Română.

Ele însă nu se pot exercita decât prin delegațiune și numai după principiile și regulile așezate în Constituția de față.

Art. 30. — Regele este Capul Statului.

Art. 31. — Puterea legislativă se exercită de Rege prin Reprezentațiunea Națională care se împarte în două Adunări: Senatul și Adunarea Deputaților.

Regele sancționează și promulgă legile.

Înainte de a i se da sancțiunea regală, legea nu e valabilă.

Regele poate refuza sancțiunea. Nici o lege nu poate fi supusă sancțiunii regale, decât după ce va fi discutată și votată de majoritatea ambelor Adunări.

Promulgarea legilor votate de ambele Adunări se va face prin îngrijirea Ministrului de Justiție care este și păstrătorul Marelui Sigiliu al Statului.

Inițiativa legilor este dată Regelui. Fiecare din cele două Adunări pot propune din inițiativă proprie numai legi în interesul obștesc al Statului.

Interpretațiunea legilor cu drept de autoritate se face numai de puterea legiuitoare.

Nici o lege, nici un regulament de administrațiune generală sau comunală nu pot fi îndatoritoare decât după ce se publică în chipul hotărât prin ele.

Art. 32. — Puterea executivă este încredințată Regelui, care o exercită prin Guvernul Său în modul stabilit prin Constituție.

Art. 33. — Puterea judecătorească se exercită de organele ei.

Hotărârile judecătorești se pronunță în virtutea legii.

Ele se execută în numele Regelui.

CAPITOLUL I.

Despre Rege.

Art. 34. — Puterile constituționale ale Regelui sunt creditare în linie coboritoare directă și legitimă a Majestății Sale Regelui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, din bărbat în bărbat prin ordinul de primogenitură și cu exclusiunea perpetuă a femeilor și coboritorilor lor.

Coboritorii Majestății Sale vor fi crescuți în religiunea ortodoxă a Răsăritului.

Art. 35. — În lipsă de coboritori în linie bărbătească ai Majestății Sale Regelui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, succesiunea Tronului se va cuveni celui mai în vârstă dintre frații Săi, sau coboritorilor acestora, după regulile statornice în articolul precedent.

Dacă nici unul din frații sau coboritorii lor nu s'ar găsi în viață, sau ar declara mai dinainte că nu primesc Tronul, atunci Regele va putea indica succesorul Său dintr'o dinastie suverană din Europa occidentală, cu primirea Reprezentațiunei Naționale dată în forma prescrisă de art. 36.

Dacă nici una nici alta nu va avea loc, Tronul este vacant.

Art. 36. — În caz de vacanță a Tronului, ambele Adunări se întrunesc de îndată într'o singură Adunare chiar fără convocare și, cel mai târziu până în opt zile dela întrunirea lor, aleg un Rege dintr'o dinastie suverană din Europa occidentală.

Prezența a trei pătrimi din membrii cari compun fiecare din ambele Adunări și majoritatea de două treimi a membrilor prezenți sunt necesare pentru a se putea purcede la această alegere. În caz când Adunarea nu se va fi făcut în termenul mai sus descris, atunci în a noua zi la amiază Adunările întrunite vor pași la alegere, oricare ar fi numărul membrilor prezenți și cu majoritatea absolută a voturilor.

Dacă Adunările s'ar afla dizolvate în momentul vacanței Tronului, se va urma după modul prescris la articolul următor.

În timpul vacanței Tronului Adunările, întrunite, vor numi o Locotenentă Regală compusă din trei persoane, care va exercita puterile Regale până la suirea Regelui pe Tron.

În toate cazurile mai sus arătate votul va fi secret.

Art. 37. — La moartea Regelui Adunările se întrunesc chiar fără convocare, cel mai târziu zece zile după declararea morții.

Dacă din întâmplare ele au fost dizolvate mai dinainte și convocarea lor a fost hotărâtă în actul de dizolvare, pentru o epocă în urma celor zece zile, atunci Adunările cele vechi se adună până la întrunirea acelora care au a le înlocui.

Art. 38. — Dela data morții Regelui și până la depunerea Jurământului succesorului Său la Tron, puterile constituționale ale Regelui sunt exercitate în numele Națiunii Române de ministrii întruniți în consiliu și sub a lor responsabilitate.

Art. 39. — Regele este major la vârsta de 18 ani impliniți.

La suirea Sa pe Tron El va depune mai întâi în sânul Adunărilor întrunite următorul Jurământ:

„Jur a păzi Constituția și legile Națiunii Române, a menține drepturile ei naționale și integritatea teritorului“.

Art. 40. — Regele poate numi un Regent și doi Supleanți cari, după moartea Lui, să exercite puterile Regale în timpul minorității succesorului Său.

Această numire se face cu primirea Reprezentațiunei Naționale, dată în formă prescrisă de art. 36 din Constituția de față.

Regentul va exercita totodată și tutela Regelui minor.

Dacă la moartea Regelui, Regentul nu s'ar găsi numit și succesorul Tronului ar fi minor, ambele Adunări întrunite vor numi un Regent și pe cei doi Supleanți, procedând după formele prescrise de art. 36 din Constituția de față.

Regentul și Supleanții Săi nu intră în funcțiune decât după ce vor fi depus înaintea ambelor Adunări întrunite, jurământul prescris de art. 39 din Constituția de față.

În caz de deces al Regelui, Supleantul cel mai în vârstă îi va lua de drept locul, procedându-se conform celor stabilite la alineatul precedent pentru alegerea unui nou Supleant.

Art. 41. — Dacă Regele se află în imposibilitate de a domni, Principele Moștenitor, major, singur, ia de drept Regenta. În cazul în care Principele Moștenitor ar fi minor, Consiliul de Miniștri, după ce s'a constatat legalmente imposibilitatea de a domni, convoacă îndată Adunările Legiuitoare reunite pentru a decide.

Art. 42. — Nici o modificare nu se poate face Constituției în timpul Regentei.

Art. 43. — Regele nu va putea fi totodată și Șeful unui alt Stat fără consimțământul Adunărilor.

Nici una din Adunări nu poate delibera asupra acestui obiect, dacă nu vor fi prezenți cel puțin două treimi din membrii cari le compun și hotărârea nu se poate lua decât cu două treimi din voturile membrilor de față.

Art. 44. — Persoana Regelui este inviolabilă. Miniștrii Lui sunt răspunzători.

Actele de Stat ale Regelui vor fi contrasemnate de un Ministru care, prin aceasta însăși, devine răspunzător de ele.

Se exceptează numirea Primului Ministru care nu va fi contrasemnată.

Art. 45. — Regele convoacă Adunările Legiuitoare cel puțin odată pe an, deschizând sesiunea prin mesaj, la care Adunările prezintă răspunsul lor.

Regele pronunță închiderea sesiunii.

Regele poate amâna Adunările. Ele se întrunesc de plin drept la împlinirea unui an dela data amânării, dacă între timp nu au mai fost convocate.

Art. 46. — Regele numește și revocă pe Miniștrii Săi.

El are dreptul de a ierta sau micșora pedepsele în materii criminale, afară de ceea ce se statornicește în privința Miniștrilor.

El nu poate suspenda cursul urmării sau judecării, nici a interveni prin nici un mod în administrarea justiției.

El numește sau confirmă în funcțiunile publice potrivit legilor.

El nu poate crea o nouă funcțiune fără o lege specială.

El face regulamentele necesare pentru executarea legilor, fără să poată modifica legile și scuti pe cineva de executarea lor.

El poate, în timpul când Adunările Legiuitoare sunt dizolvate și în intervalul dintre sesiuni, să facă în orice privință Decrete cu putere de lege, care urmează a fi supuse Adunărilor spre ratificare la cea mai apropiată a lor sesiune.

El este Capul Oștirii.

El are dreptul de a declara războiul și de a încheia pacea.

El conferă gradele militare în conformitate cu legea.

El conferă decorațiunile române.

El acreditează Ambasadorii și Mi-

niștrii Plenipotențiar pe lângă Șefii Statelor Străine.

El are dreptul de a bate monedă, conform unei legi speciale.

El încheie cu Statele Străine, tratatele politice și militare. Convențiunile necesare pentru comerț, navigațiune și altele asemenea de El încheiate, pentru a avea putere de lege în interior trebuie să fie însă supuse Adunărilor Legiuitoare și aprobate de ele.

Art. 47. — Lista civilă se hotărăște prin lege.

CAPITOLUL II.

Despre reprezentarea națională.

Art. 48. — Membrii Adunărilor Legiuitoare reprezintă Națiunea și nu-și exercită mandatul decât după depunerea legiuitului jurământ.

Art. 49. — Fiecare Adunare determină prin regulamentul său modul după care se constituie și își exercită atribuțiunile.

Art. 50. — Validarea alegerilor pentru ambele Adunări și verificarea titlurilor membrilor aparținând fiecăreia din ele, se face de Inalta Curte de Casație și Justiție, înainte de data fixată pentru întrunirea Adunărilor.

Art. 51. — Nimeni nu poate fi totodată membru al uneia și al celeilalte Adunări.

Art. 52. — Deputații și Senatorii, numiți de puterea executivă într-o funcțiune salariată pe care o primesc, pierd de plin drept mandatul lor de reprezentanți ai Națiunii.

Această dispozițiune nu se aplică miniștrilor și subsecretarilor de stat.

Art. 53. — Membrii Adunărilor Legiuitoare nu pot apăra interese particulare împotriva Statului; ei nu pot face parte din consiliile de administrație ale întreprinderilor care au contractat cu Statul, județele sau comunele.

Art. 54. — Orice hotărîre se ia cu majoritate absolută a voturilor afară de cazurile statornicite în altfel prin Constituție.

În caz de paritate a voturilor propunerea în deliberare este respinsă.

Adunările țin ședințe cu jumătate plus unul din numărul membrilor înscrși în apelul nominal.

Art. 55. — Fiecare membru al Adunărilor are dreptul a adresa Miniștrilor întrebări la care aceștia sunt obligați a răspunde în termenul prevăzut de regulament.

Art. 56. — Niciunul din membrii uneia sau celeilalte Adunări nu poate fi urmărit pentru opiniunile și voturile de el emise în cursul exercițiului mandatului.

Art. 57. — Niciun membru al uneia sau celeilalte Adunări nu poate, în timpul sesiunii, să fie urmărit sau arestat pentru vine penale, decât cu autorizarea Adunării din care face parte, afară de cazul de flagrant delict.

Detențiunea sau urmărirea vreunui membru al Adunărilor este suspendată în tot timpul sesiunii dacă Adunarea o cere.

Art. 58. — Fiecare din Adunări deliberază și hotărăște separat, afară de cazurile anume arătate în Constituția de față.

Art. 59. — Poliția Adunărilor se exercită de Președintele fiecăreia din ele care, singur, după încuviințarea Adunării, poate da ordine gărzii respective.

Art. 60. — Diurnele Deputaților și Senatorilor se stabilesc prin lege.

SECȚIUNEA I.

Despre Adunarea Deputaților

Art. 61. — Adunarea Deputaților se compune din deputați aleși de cetățenii români, care au vârsta de 30 ani împliniți și practică efectiv o îndeletnicire intrând în vreuna din următoarele trei categorii:

1. Agricultură și munca manuală;
2. Comerțul și industria;
3. Ocupațiuni intelectuale.

Alegerea se face cu vot secret, obligator și exprimat prin scrutin uninominal, pe circumscripțiuni care să asigure reprezentarea felului de îndeletnicire a alegătorilor.

Legea electorală va fixa circumscripțiunile și va statornici după normele mai sus impuse, condițiunile cerute pentru a fi alegător, pentru bărbați și femei, incapacitățile, decăderile, incompatibilitățile, procedura votării și garanțiile libertății alegerilor precum și numărul deputaților.

Durata mandatului este de șase ani.

Art. 62. — Spre a fi eligibil în Adunarea Deputaților se cere:

- a) A fi cetățean român;
- b) A avea exercițiul drepturilor civile și politice și a practica efectiv îndeletnicirea respectivă a uneia din cele trei categorii arătate în articolul precedent, pe ai cărei alegători urmează a-i reprezenta;
- c) A avea vârsta de 30 ani împliniți;
- d) A avea domiciliul în România. Incapacitățile, decăderile temporale ori definitive și incompatibilitățile se vor stabili prin legea electorală.

SECȚIUNEA II.

Despre Senat.

Art. 63. — Senatul se compune din senatori numiți de Rege, din senatori de drept și din senatori aleși cu vot obligator, secret și exprimat prin scrutin uninominal de membrii corpurilor constituite în Stat, în numărul și condițiunile, pentru alegerii și eligibilității, bărbați și femei, ce se vor stabili prin legea electorală.

Proporția senatorilor numiți în raport cu cei aleși, este de jumătate.

Art. 64. — Sunt de drept membrii ai Senatului, în virtutea înaltei lor situațiuni în Stat și Biserică:

- a) Moștenitorul Tronului dela vârsta de 18 ani împliniți;
- b) Toți Principii Familiei Regale, majori;
- c) Patriarhul și mitropolitii țării;
- d) Episcopii eparhioți ai bisericilor ortodoxe române și greco-catolice, intru cât vor fi aleși conform legilor țării;

e) Capii confesiunilor recunoscute de Stat, câte unul de fiecare confesiune, intrucât sunt aleși sau numiți conform legilor țării și reprezintă un număr de peste 200.000 credincioși;

f) Actualii senatori de drept re-

cunoscuți până la data promulgării prezentei Constituții.

Mandatul senatorilor de drept, enumărați la paragrafele a—e inclusiv, încetează odată cu calitatea sau demnitatea în virtutea căreia îl dețin.

Durata mandatelor senatorilor numiți și aleși va fi de nouă ani. Mandatele senatorilor aleși se reînnoiesc din trei în trei ani dela data depunerii jurământului prevăzut de art. 48 din Constituție, în proporție de o treime.

Ultima treime neieșită la sorți pentru reînnoire păstrează mandatele până la expirarea termenului de nouă ani.

Pentru mandatele ieșite la sorți se va proceda la noi alegeri conform legii electorale.

CAPITOLUL III.

Despre guvern și miniștri

Art. 65. — Guvernul se compune din Miniștri și Subsecretari de Stat.

Miniștrii exercită puterea executivă în numele Regelui, în condițiunile stabilite de Constituție și pe a lor răspundere.

Miniștrii au răspundere politică numai față de Rege.

Art. 66. — Miniștrii întruniți alcătuiesc Consiliul de Miniștri, care este prezidat de acel care a fost însărcinat de Rege cu formarea Guvernului și care poartă titlul de Președinte al Consiliului de Miniștri.

Departamentele Ministeriale și Subsecretariatele de Stat nu se pot înființa și desființa decât prin lege.

Art. 67. — Nu poate fi Ministru decât cel care este român de cel puțin trei generații. Se exceptează acei care au fost Miniștri până acum.

Art. 68. — Membrii Familiei Regale nu pot fi Miniștri.

Art. 69. — Miniștrii și Subsecretarii de Stat care nu sunt Membri ai Adunărilor pot lua parte la dezbaterile legilor dar nu pot vota; Adunările pot cere prezența Miniștrilor la deliberările lor. Dezbaterile nu pot începe fără prezența unui Ministru.

Art. 70. — Regele și fiecare din Adunări poate cere urmărirea Miniștrilor și trimiterea lor în judecata Inaltei Curți de Casație și Justiție care, singură, în secțiuni unite, este în drept a-i judeca. În ceea ce privește exercițiul acțiunii civile a părții vătămate și în ceea ce privește crimele și delicturile comise de ei afară de exercițiul funcțiunii lor sunt supuși regulilor de drept comun.

Punerea sub urmărire a Miniștrilor de către Corpurile Legiuitoare se va rosti prin majoritate de două treimi a membrilor de față.

Instrucțiunea se va face de o comisie a Inaltei Curți de Casație și Justiție compusă din cinci membri trași la sorți în secțiuni unite. Această comisiune are și puterea de a califica faptele și de a decide sau nu urmărirea.

Acuzarea înaintea Inaltei Curți de Casație și Justiție se va susține de Ministerul Public.

Legea responsabilității ministeriale

determină cazurile de răspundere și pedepsele aplicabile Miniștrilor.

Miniștrii de Justiție ieșiți din funcțiune nu pot exercita profesiunea de avocat timp de un an dela data ieșirii.

Miniștrii ieșiți din funcțiune nu pot face parte din consiliile de administrație ale întreprinderii cu care au încheiat contracte în cei trei ani următori.

Art. 71. — Ori ce parte vătămată în drepturile sale printr'un decret sau dispozițiune semnată de un Ministru, cu violarea unui text expres al Constituției ori legilor în vigoare, poate cere Statului despăgubiri bănești pentru paguba suferită, conform dreptului comun.

CAPITOLUL IV.

Despre Consiliul legislativ.

Art. 72. — Consiliul legislativ funcționează pe baza legii sale organice.

Consultarea Consiliului legislativ este obligatorie pentru toate proiectele de legi, atât înainte cât și după amendarea lor în comisiuni, afară de cele care privesc creditele bugetare.

Nici un regulament pentru aplicarea legilor nu se poate face fără consultarea prealabilă a Consiliului legislativ, afară de cazul prevăzut la alineatul următor pentru proiectele de legi.

Adunările legiuitoare pot proceda la discutarea proiectelor de legi fără a mai aștepta aprobarea Consiliului legislativ, dacă acesta nu-l dă în termenul fixat de legea sa organică.

CAPITOLUL V.

Despre puterea judecătorească

Art. 73. — Nici o jurisdicțiune nu se poate înființa decât în puterea unei legi.

Comisiuni și tribunale extraordinare nu se pot crea sub nici o numire și nici un cuvânt, în vederea unor anume procese, fie civile, fie penale, sau în vederea judecării unor anume persoane.

Juriul se desființează.

Art. 74. — Pentru întreg Statul român există o singură Curte de casație și justiție.

Art. 75. — Numai Curtea de casație și justiție în secțiuni unite are dreptul de a judeca constituționalitatea legilor și a declara inaplicabile pe acelea care sunt potrivnice Constituției. Judecata inconstituționalității legilor se mărginește numai la cazul judecat.

Curtea de casație și justiție se va rosti asupra conflictelor de atribuțiuni.

Dreptul de recurs în casare este de ordin constituțional.

Art. 76. — Judecătorii sunt inamovibili. Inamovibilitatea se va statornici printr'o lege specială care va interveni cel mai târziu în termen de șase luni de la promulgarea prezentei Constituții. În acest răstimp sancțiunile disciplinare se vor aplica prin Decret Regal.

Art. 77. — Justiția militară se organizează prin lege.

Art. 78. — Contenciosul admi-

nistrativ este în căderea puterii judecătorești, potrivit legii speciale.

Puterea judecătorească nu are cădere să judece actele de guvernământ precum și actele de comandament cu caracter militar.

CAPITOLUL VI.

Despre instituțiunile județene și comunale

Art. 79. — Instituțiunile administrative sunt statornicite prin legi.

TITLUL IV.

Despre finanțe.

Art. 80. — Nici un impozit de orice natură nu se poate stabili și percepe decât pe baza unei legi.

Prin lege se pot crea impozite numai în folosul Statului, Județelor, Comunelor și Instituțiunilor Publice îndeplinind un serviciu de Stat.

Art. 81. — Nu se pot înființa monopoluri decât prin lege și numai în folosul Statului, Județelor și Comunelor.

Art. 82. — Fonduri de pensuni sau gratificațiuni în sarcina tezaurului public nu se pot înființa decât în virtutea unei legi.

Art. 83. — În fiecare an Adunările Legiuitoare încheie socotelile și votează bugetul fără a putea spori cheltuielile propuse.

Toate veniturile și cheltuielile Statului trebuiesc trecute în buget și socoteli.

Dacă bugetul nu se votează în timp util, puterea executivă va face față necesităților serviciilor publice aplicând bugetul anului precedent, fără a putea merge cu acel buget mai mult de un an peste anul pentru care a fost votat.

Art. 84. — Controlul preventiv și cel de gestiune al tuturor veniturilor și cheltuielilor Statului se va exercita de Înalta Curte de Conturi, care va supune în fiecare an Adunărilor Legiuitoare un raport general asupra conturilor de gestiune ale bugetului trecut, semnalând neregulile ce ar fi săvârșite de Miniștri în aplicarea lui.

Regularea definitivă a socotelilor trebuie să fie prezentată Adunărilor Legiuitoare cel mai târziu în termen de doi ani dela încheierea fiecărui exercițiu.

Un corp superior de control va avea misiunea de a supraveghea și examina legalitatea și corectitudinea executării gestiunilor în toate serviciile publice.

Acest corp va funcționa pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri și va lucra după ordinele Șefului Guvernului.

Art. 85. — Toate fondurile provenite dela Case Speciale, de care Guvernul dispune sub diferite titluri, trebuiesc cuprinse în bugetul general al veniturilor Statului.

Art. 86. — Pentru toată România există o singură Curte de Conturi.

Art. 87. — Delapidarea de bani publici se califică crimă și se pedepsește ca atare.

TITLUL V.

Despre oștire.

Art. 88. — Toți cetățenii români

sunt datori a face parte din unul din elementele oștirii, conform legilor.

Art. 89. — Gradele, decorațiunile și pensiunile militare nu pot fi retrase decât în virtutea unei sentințe judecătorești.

Art. 90. — Contingentul oștirii se votează pentru fiecare an de Adunările Legiuitoare.

Art. 91. — Nici o trupă armată străină nu poate fi admisă în serviciul Statului și nu poate intra sau trece pe teritoriul României decât în virtutea unei legi.

TITLUL VI.

Dispozițiuni generale.

Art. 92. — Culorile drapelului României sunt: Albastru, Galben, Roșu, așezate vertical.

Art. 93. — Reședința guvernului e în Capitala Țării.

Art. 94. — Limba română este limba oficială a Statului.

Art. 95. — Nici un jurământ nu leagă și nu poate fi impus decât în puterea unei legi, care hotărăște și formula lui.

Art. 96. — Constituția de față nu poate fi suspendată nici în total, nici în parte.

În caz de pericol de Stat se poate institui starea de asediu generală sau parțială.

TITLUL VII.

Revizuirea Constituției.

Art. 97. — Constituția de față nu poate fi revizuită în total sau în parte decât din inițiativa Regelui și cu consultarea prealabilă a Corpurilor Legiuitoare care urmează a indica și textele de revizuit.

Consultarea Adunărilor Legiuitoare se face prin mesaj Regal și se exprimă cu majoritate de două treimi ale Adunărilor întrunite într'una singură sub președinția președintelui Senatului. Rezultatul consultațiunii se aduce la cunoștința Regelui de președinții celor două Adunări însoțite de o Comisiune specială.

Textele noi, urmând a înlocui pe cele revizuite se votează cu majoritate de două treimi, de fiecare Adunare în parte.

TITLUL VIII.

Dispozițiuni transitorii și finale.

Art. 98. — Toate pământurile expropriate și distribuite pe baza legii pentru reforma agrară a Vechiului Regat din 17 Iulie 1921; a legii pentru reforma agrară din Basarabia din 13 Martie 1920; a legii pentru reforma agrară din Transilvania, Banat, Crișana și Maramurăș din 13 Iunie 1921 și a legii pentru reforma agrară din Bucovina din 30 Iulie 1921, sunt respectate ca drepturi câștigate și vor fi cârmuite, pentru orice litigii relative la ele în prezent și pe viitor, de acele legi.

Dispozițiunile acestor legi introduse în articolul 131 din Constituția dela 1923 rămân cu caracter constituțional.

Toate drepturile politice dobândite în virtutea decretelor-legi ratificate prin articolul 133 al Constituției din 1923, se respectă.

Toate codicele și legile în vigoare se vor revizui în vederea unificării

legislației, punându-se în armonie cu principiile actualei Constituții. Până atunci ele rămân în vigoare. Din ziua promulgării Constituției de față sunt desființate acele dispoziții din legi, decrete, regulamente și orice alte acte care sunt contrarii celor înscrise în această Constituție.

Se abrogă de asemenea din ziua promulgării prezentei Constituții, Constituția promulgată cu decretul regal Nr. 1360 din 28 Martie 1923.

Juriul în materie criminală va mai funcționa până la punerea Codului Penal Carol al II-lea și al Procedurii Penale în acord cu principiul statornicit în art. 73 al Constituției de față.

Până la convocarea Adunărilor Legiuitoare toate decretele au putere de lege fără a mai fi nevoie de ratificarea lor.

Statutul Familiei Regale are caracter constituțional și nu se poate modifica decât cu procedura pentru revizuirea Constituției.

Art. 99. — Pentru alegerea Adunărilor Legiuitoare ce urmează a fi înființate pe baza prezentei Constituții, un decret regal cu putere de lege, în condițiunile art. 98, va fixa condițiunile cerute pentru a fi alegător și ales, în Cameră și Senat, circumscriptiunile electorale, numărul Deputaților și Senatorilor, normele după care urmează a se face alegerea.

Acest decret are un caracter con-

stituțional și nu se poate modifica decât cu majoritate de două treimi.

Art. 100. — Prezenta Constituție, după ce va fi edictată de Rege, va fi supusă Națiunii Române, spre „bună știință și învoire“.

Un decret regal va fixa procedura după care se va urma în acest scop.

După terminarea acestei operațiuni și a aducerii rezultatului ei la cunoștința Regelui de către președintele consiliului de miniștri, Constituția de față va fi promulgată și intră în vigoare.

Data în București la 20 Februarie 1938.

CAROL

Președintele Consiliului de miniștri,
MIRON, Patriarhul României

G-ral Arthur Văitoianu

Dr. Al. Vaida Voevod

G. G. Mironescu

N. Iorga

Dr. C. Angelescu

Gh. Tătărescu

C. Argetoianu

Dr. Voicu Nițescu

Gh. Ionescu-Sisești

Dr. I. Costinescu

Victor Iamandi

Mircea Cancicov

Armand Calinescu

G-ral de div. I. Antonescu

Constantin Angelescu

G-l adj. Paul Teodorescu

N. Petrescu-Comnen

Aventura catolicismului din Maramureș.

Știința tacticei militare are ca punct de orientare următoarea disciplină: de câteori se întrezărește pe orizontul operațiunilor militare o nouă formațiune de soldați, de atâteaori se constată slăbiciunea trupelor din prima linie de-a duce la bun sfârșit misiunea care li s'au încredințat.

Acum mai bine de două veacuri, stăpânirea Habsburgilor, primise misiunea de a răspândi catolicismul printre poporul român, înpeosebi între cel din Transilvania, cu scopul diabolic de a distruge pecetea divină a ortodoxiei noastre străbune, la adăpostul căreia poporul Român a luat ființă și avânt. Catolicismul n'a fost răspândit numai prin grai viu, precum pretindeau sf. apostoli, ci era secundat adeseori și de tunurile generalului austriac Bucov, ceea ce produse o mare groază în viața pașnică a Românilor, încât pe mulți ia tupilat, cu deosebire pe cei din regiunea Maramureșului. În felul acesta a reușit a câștiga la suprafață și a-și înmulți statisticele, pentru-ca să-și pregătească cât mai curând calea prăbușirii sale.

Dacă am face bilanțul acestor două veacuri și mai bine de progandă catolică, am afla mult haos, mare mizerie în toate domeniile vieții sociale, în cât nu le-au rămas altceva bieților maramureșeni, decât grăuntele ortodoxiei străbune, nealterat și ferit de orice intinăciune dia-

bolică. Așa că propaganda catolică ajutase foarte mult la deposedarea limbei, portului național și tradiției noastre românești. În astfel de împrejurări urmase numai decât „rumperea pecetilor“ și înlocuirea catolicismului cu ceea ce a fost viu sădit în conștiința poporului român: ortodoxia dinamică, care mută munții și potolește marea furtunoasă.

„Plinirea vremii“ a sosit, când la orizontul celor mai mari prefaceri din istoria neamului nostru, să ivește oștirea ortodoxă și membrii adunării eparhiale din Maramureș, care să întrunise în istorica cetate a Cernăuțului, sub înalta președinție a I. P. S. Sale *Visarion*, mitropolit al Bucovinei, subliniind în cuvântarea de deschidere că: „menirea ortodoxiei din acest ținut va fi îmbunătățirea stării culturale, sanitare și cea economică a Românilor maramureșeni“. Și în continuare a mai spus I. P. S. Sa, că episcopia ortodoxă din Maramureș a luat ființă: „ca să apere și să consolideze în acest colț de țară credința străbună ortodoxă, pavăza și mângâierea din toate vremurile a întreg neamului nostru românesc“.

Cu această istorică ședință a deputaților eparhiali, s'a scris și prima pagină de aur a ortodoxiei din nordul Ardealului.

Așteptăm acum alegerea noului Episcop, care în cunoștința deplină a trecutului și prezentului acestui

colț de pământ românesc, să pășască viguros la acțiunea misionară, menită să reinvie ortodoxia națională. Cu un cler destoinic și însuflețit, gata de orice sacrificii suntem siguri că el va izbândi.

Pr. V. ȘEULEANU

„Povățuitori orbi cari strecurăți
fânțarul și înghițiți cămila.”

Mateiu, 23, 24.

„Căci prin har sunteți mântuiți
pentru credință; și aceasta nu-i dela
voi, ci e darul lui Dumnezeu.”

Efeseni 2, 8.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. P. S. Episcop *Nicolae Colan*, a plecat Luni 21 c. la București spre a lua parte la ședințele Sf. Sinod convocat în sesiune ordinară pe ziua de 22 Februarie c. La ordinea zilei sunt câteva chestiuni importante printre cari învățământul teologic, pensionarea clerului și deslegarea de jurăminte nelegale.

Noul patriarh al Iugoslaviei. În ziua de 21 l. c., a avut loc alegerea Patriarhului de către Sf. Sinod al Bisericii ortodoxe din Iugoslavia. Dintre cei trei candidați Înalta Regentă a confirmat pe I. P. S. Mitropolit *Gavril Dojici* al Muntenegrului. Încăunarea s'a făcut în aceeași zi în cadrul unor solemnități simple. Noul Patriarh are numai 57 de ani, este doctor în teologie dela Atena, a fost un colaborator apropiat al defunctului Patriarh *Varnava* în lupta contra Concordatului și are merite deosebite în opera de unire a Muntenegrinilor cu Sârbii. Din partea noastră îi urăm o păstorire bogată, pe aceeași linie de demnitate a înaintașului său neuitat.

Amânarea alegerii de episcop din Maramureș. Din cauza campaniei electorale de sub fostul guvern *Octavian Goga* alegerea noului episcop din Maramureș se amânase pe ziua de 15 Martie a. c. Intervenind evenimentele noi, cunoscute tuturor, în viața Statului, s'a hotărât o nouă amânare a acestei alegeri, a cărei dată rămâne să fie stabilită de Sf. Sinod în acord cu guvernul țării. Să nădăjduim, că întârzierile acestea neprevăzute, nu vor prejudicia interesele ortodoxiei din nordul Ardealului. Totuș am dori, ca termenul să nu fie prea îndepărtat.

Pentru pacea țării. Sf. Sinod doritor de a contribui prin toate mijloacele duhovnicești la restabilirea păcii între fiii țării, atât de învrăjbiți în domeniul politic, a hotărât să intensifice propaganda religioasă a Bisericii. Astfel printre altele se vorbește de săvârșirea unor slujbe speciale în toate bisericile chiar în Dumineca ortodoxiei, urmate de predici și procesiuni, menite a strânge sub praporii împăciuitori ai sf. altare pe cei ce trebuie să fie înfrățiți cu deosebire în vremuri grele ca cele de astăzi.

Revizuirea sărbătorilor legale. Se vorbește tot mai des în cercurile din Capitală de nevoia unei revizuirii a sărbătorilor legale, în sensul de a le mai reduce, punându-le de acord cu cele judecătorești. Se mai știe apoi, că în anii din urmă se făceau pe la

Ministere și așa zisele „punți”, cari dublau sau triplau (d. p. cazul unei zile de lucru între două sărbători) vacanța în birouri. Ceea ce mergea în dauna bunei administrații și a economiei naționale. Se preconizează și intervenția Sf. Sinod în această revizuire. Dar noi ținem să constatăm, că sărbătorile bisericesti legale sunt destul de reduse. Abuzul nu se face aici, ci cu zilele obișnuite de muncă.

Reședința episcopală din Sighet. Pentru a face posibilă instalarea demnă a noului episcop și funcționarea rodnică a restauratei eparhii istorice ortodoxe din Maramureș, autoritățile noastre bisericesti au intervenit la Ministerul Cooperăției, să cedeze pe seama eparhiei imobilul denumit „*Hotel Coroana*”, din Sighet. Cererea a fost satisfăcută cu cea mai largă înțelegere din partea Statului-proprietar. Ne bucurăm de acest act frumos, menit să asigure condițiile esențiale ale activității religioase-naționale, la care este așteptată de atâtă vreme Episcopia neamului.

Protestul Vaticanului. Înlăturarea concordatului jugoslav, datorită luptei admirabile a Bisericii sârbești, a provocat panică în cetatea Vaticanului. Oficiosul *Osservatore Romano* anunță, că Sf. Scaun a remis în ziua de 15 l. c., guvernului Iugoslaviei un protest pentru motivul că a renunțat de a ratifica prin Parlament convenția încheiată.

Gestul acesta face dovada, că în adevăr Concordatul asigura Bisericii catolice privilegiile reale, pe cari nu le putea admite cu nici un preț ortodoxia conștientă de rosturile ei în istoria țării eroice.

Se menține învățământul supraprimar. Anunțasem, că fostul ministru al educației naționale, dl *Ion Petrovici* suspendase învățământul supraprimar, în vederea reorganizării lui pe temeiuri mai practice. Acum aflăm, că dl ministru *V. Iamandi* a hotărât să se revină asupra măsurii predecesorului său și anume în sensul de a se face în școlile rurale numai practica în ateliere, iar în cele urbane cursurile vor fi păstrate în întregime, adică atât cele teoretice cât și cele practice.

Părerea noastră este, că totdeauna e bine să fie consultați factorii competenți din învățământ, ca reformele să fie în adevăr utile.

Condițiile trecerii evreilor la ortodoxie. Pentru a împiedeca trecerile oportuniste ale evreilor dela mozaism la credința ortodoxă, Ministerul Cultelor, sesizat de Sf. Sinod, a dat instrucții tuturor primăriilor din țară, ordonând să nu se dea curs decât acelor cereri, cari sunt însoțite

de acte doveditoare speciale. Și anume, că solicitantul este cetățean român și al doilea că această cetățenie a dobândit-o în mod legal, cu excluderea oricărei fraude. Așteptăm și dispozițiile de amănunt ale Sf. Sinod, cari să precizeze condițiile religioase.

Un compozitor religios. Printre maeștrii cari onorează literatura muzicală religioasă din Mitropolia Ardealului, merită o mențiune sinceră și dl *Dr. Emil Monția* dela Arad, un fiu distins al eparhiei de acolo. De ani de zile dsa strânge folklor muzical, ce-i servește ca inspirație pentru atâtea cântece originale, trecute în repertoriul concertelor din Capitală. De curând a dat la iveală două compoziții noi, de caracter religios: *Tatăl nostru* și *Colindă de Crăciun*, foarte bine primite de critica muzicală. Ele merită să fie răspândite de corurile noastre din toate centrele culturale. Costul fiecărei bucăți este de 24 Lei. Le recomandăm cu toată stăruința.

Hărți geografice interzise. Ministerul educației naționale a trimis o circulară tuturor inspectoratelor școlare prin care le cere să pună în vedere școalele de toate gradele că, în conformitate cu art. 325 din „Codul Penal Regele Carol al II-lea”, sunt și rămân interzise importarea, punerea în vânzare sau numai afișarea hărților geografice de orice fel în care România figurează în vechile hotare dinainte de războiul mondial, sau în care unele provincii ale țării sunt înglobate în granițele altor state.

Contravenienții vor fi dați în judecată.

Al 52-lea ajutor din „Fondul de ajutorare preoțesc” s'a acordat C. preot *Aurel Mușat* din Cluj, în sumă de 15.350 Lei pentru cazul de moarte al fie iertatei sale soții *Iuliana*, decedată la 15 Februarie a. c.

Consiliul eparhial.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 1209/1938.

Comunicat oficial.

Spre știre comunicăm preoțimei noastre, că până la alte dispoziții „*Căminul preoțesc*” se închide. El va fi redeschis când vom putea să-l instalăm într-o casă potrivită.

Cluj, la 17 Februarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 1167/1938.

Ordin Circular

către toate oficiile protopopești și parohiale din eparhia Vadului, Feleacului și Clujului.

Spre știre și conformare aducem la cunoștința tuturor oficiilor de sub ordinele acestei episcopii circulara ficului central de licitații de următorul conținut:

„Pe baza art. 27 din Regulamentul O. C. L și a Normelor Generale de ținerea licitațiilor publicate în Monitorul Oficial Nr. 127/1831, Oficiul Central de Licitații ține lista răilor furnizori ai Statului, listă ce a fost adusă la cunoștința Instituțiilor publice, cu scopul de a nu se mai primi

oferte dela acești răi furnizori cari au prejudiciat interesele Statului.

Cu toate acestea sunt unele Administrații de Stat care primesc pe acești răi furnizori să concureze.

În conformitate cu rezoluția ministerială dată pe referatul Nr. 36238/938, avem onoare a vă face cunoscut că pe viitor se vor lua măsurile de rigoare dictate de Legea Contabilității Publice în contra acelor care înțeleg să contracteze și mai departe cu acești răi furnizori.

În acest scop vă aducem la cunoștință că lista răilor furnizori a fost publicată în Monitorul Oficial Nr. 238, partea II-a din 1937, 257, partea I/1937, 265, partea I/1937, 267, partea I/1937, 280, partea I/1937, 290, partea I/1937 și continuă să apară în Monitorul Oficial pe măsură ce sunt dovediți ca atare.

Cele de mai sus vă rugăm a se aduce la cunoștință tuturor organelor Dvs. în subordine.

Director, Inginer Șef, Șeful Serviciului, (ss) Indescifrabil. (ss) Indescifrabil.”

Răii furnizori declarați ca atari de Stat prin Monitorul Oficial nu se vor primi la licitații nici de organele bisericesti.

Cluj, la 19 Februarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 38/1938.

(7) 1—1

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. român din *Vătava*, jud. *Murăș* dă în întreprindere pe cale de licitație publică, construirea unei noi biserici după planul și devizul aprobat de Prea Ven. Consiliu Eparhial cu Nr. 576/1938.

Reflecții doritori a executa această lucrare, își vor înainta ofertele în scris până în ziua de 6 Martie 1938, oficiului parohial din *Vătava*, când se va ține și licitația.

Condițiile speciale și informații se pot vedea la oficiul parohial din *Vătava* în orice zi.

Parohia nu suportă nici un fel de spese pentru deplasarea concurenților.

Ofertanții vor depune o garanție de 10% în numerar sau hărții de valoare la suma adjudecată.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința executarea lucrărilor, fără considerare la prețuri și condiții, aceluia dintre ofertanți, care va prezenta mai multă garanție morală și materială.

Vătava, la 10 Februarie 1938.

Pr. *Pavel Șendrea*, *Gheorghe Tătar*,
paroh președinte. secretar.

Nr. 270/1938.

Văzut:

Reghin, la 14 Februarie 1938.

I. Maloș, protopop.

Nr. 272/1938 Prot.

(9) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II. *Săcalul-de Pădure*, din protopopiatul *Reghin*, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Renașterea*.”

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
 2. Sesiune parohială 32 jugăre.
 3. Casă parohială cu supraedificate și grădină.
 4. Stola obișnuită.
- Candidații își vor înainta cererea

cu documentele necesare oficiului nostru protopopesc în termenul fixat și cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a se face cunoscuți poporului. Candidații vor prezenta și actul de învoire dela P. S. Sa Episcopul nostru, fără de care act nu vor fi admiși la candidare.

Reghin, la 14 Februarie 1938.

In înțelegere cu Consiliul parohial.
T. Maloș, protopop.

Nr. 56/1938 Prorop. (5) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh, în parohia de cl. III, *Murgești*, cu filia M.-Niraj precum și alte 11 filii, din protopopiatul Tg.-Murăș, devenită vacantă prin abdicarea administratorului parohial preotul Gavril Covrig, pe baza ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 105 din 11 Ianuarie a. c., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Intregirea de salar dela Stat, conf. coalei B.
2. Locuință în natură.
3. Sesiune parohială de 32 jugăre.
4. Stolele obicinuite.

Parohia se află lângă C. F. linia îngustă Tg.-Murăș—Praid în apropiere de un km.

Candidații își vor înainta cererile cu documentele necesare subsemnatului oficiu protopopesc în termen regulamentar și cu prealabila încuviințare se vor putea prezenta în parohie, pentru a cânta, respective a servi precum și a face cunoștință cu credincioșii.

Of. protopopesc ort. român al Tg.-Murăș, în înțelegere cu Consiliul parohial din *Murgești*.

Tg.-Murăș, la 18 Ianuarie 1938.

Ștefan Rusu, protopop.

Nr. 41/1938. (6) 2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh din parohia *Călărași* clasa II., din protopopiatul Turda, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform calificăției.
2. Locuință pentru preot în fosta școală confesională.
3. Sesiune parohială 24 jugăre pământ arător și drept în pășunat pentru două vite.
4. Stolele obicinuite în parohie. Impozitul către Stat, județ și comună va fi suportat de paroh.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc din Turda în termenul fixat, iar candidații vor prezenta și actul de învoire dela P. S. Sa Episcopul nostru fără de care nu pot fi luați în candidare — și cu prealabila încunoștințare a oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

In înțelegere cu Consiliul parohial ort. român din *Călărași*.

Turda, la 1 Februarie 1938.

Iovian Murășianu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.

„VATRA“
Institut de credit și economii, societate pe acții în Cluj.
Înscrisă în Registrul Bancar sub Nr. 7/1934.

CONVOCARE

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „VATRA“ societate pe acții în Cluj, se invită în sensul statutelor la

a XXXI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Cluj, la 14 Martie 1938, la orele 10 a. m., în localul institutului (Str. Regina Maria Nr. 47.) În caz, că la această adunare nu s'ar prezenta numărul acționarilor cerut de statute, prin aceasta se convoacă adunarea generală, în sensul §-lui 23 din statute, pe ziua de 28 Martie 1938 la orele 10 a. m., cu aceeași ordine de zi.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Modificarea integrală a statutelor art. 1—66 pentru a le pune de acord cu legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.
3. Raportul Consiliului de administrație și cenzori despre rezultatul gestiunii anului 1937.
4. Deciziune asupra bilanțului anual, în baza acestor rapoarte, și darea absolutului Consiliului de administrație și cenzori.
5. Deciziune asupra împărțirii beneficiului net.
6. Satorirea marcelor de prezență pentru membrii Consiliului de administrație și retribuția cenzorilor, precum și a cheltuelilor de călătorie.
7. Alegerea a 3 membri în Consiliul de administrație pe durată de 6 ani.
8. Alegerea Comitetului de Cenzori pe durată de 3 ani.
9. Eventuale propuneri.
10. Închiderea adunării generale.

Domnii acționari, cari voiesc să participe la adunarea generală sunt rugați a-și depune acțiunile înainte de deschiderea adunării generale la cassa institutului, conform § 19 din statute, cum și documentele de pleni-potență. Acțiunile se mai pot depune la toate institutele membre la Solidaritatea, dar cel mult până la 12 Martie 1938.

Din ședința plenară a Consiliului de administrație „VATRA“ ținută la 19 Februarie 1938.

Consiliul de administrație.

Activ				Bilanț anual la Decembrie 1937.				Pasiv											
Cassa a) Numerar efectiv				627605				Capital social				5000000							
Portofoliul de titluri: Titluri românești:				In portofoliu Valoarea reală				Fonduri de rezervă:											
1. Cu venit fix.				In portofoliu				a) Rezervă statutară				706972							
a) Efecte publice				val. nom. 56000				b) Alte fonduri				138138							
				38720								845110							
2. Cu venit variabil								Fonduri de amortisment:											
a) Acțiuni cotate la				bursă val. nom. 53500				a) Pentru creanțe dubioase				303013							
				41550				b) Pentru imobile				70000							
b) Acțiuni necotate la				bursă val. nom. 561500								373013							
				346300				Diferențe de curs nerealizate la portofoliul de titluri				23745							
Total val. nom. 671000				426570				Fond de pensii și ajutor al funcționarilor				371696							
				426570				Depuneri spre fructificare: Din țară:											
Portofoliul de scont: Plătibil în țară:				In portofoliu				1. Depuneri noi.				La vedere Pe termen							
a) Cambii fără garanție.				Reescont 488500				a) Cu livrete de econ. nom.				plătibil la purtător 33370				1092462			
b) Cambii garantate cu ipotecă				903395				2. Depuneri vechi:				a) reduse				3887822			
Total 1180434				1391895				Total 33370				4980234				5013654			
Debitori: Din țară:				in portofoliu				Creditori: Din țară:				La vedere							
a) Debitori fără garanții				443510				1. Creditori nereduși: noi				La vedere				46392			
b) Debitori garanțați cu ipotecă				21210				Angajamente de reescont: În țară:				Efecte scontate				1391895			
				464720				1. Curente: a) la B. N. R.											
Creanțe în conversiune conf. legii din 7/IV 1934 cota redusă:								2. În conversiune (cota redusă):											
a) În portofoliu				8501146				a) La B. N. R.				938526							
b) Reescont. la B. N. R. și alte bănci				1152626				b) La alte bănci				214100				2544521			
Imobile: a) Pentru uzul propriu și locuințe pentru funcționari				906659				Conturi diverse (creditoare)								771361			
b) Alte imobile				264415				Conturi tranzitorii (creditoare)								25648			
Mobilier				1000				Beneficial net: a) Beneficial anului curent								134967			
Conturi diverse (debitoare)				233034															
Total				15150107				Total				15150107							

Conturi de ordine:

Cauțiuni statutare	Lei 319000	Deponenți de cauțiuni statutare	Lei 319000
Titluri în gaj: În portofoliu	Lei 284600	Deponenți de titluri în gaj	Lei 284600
Depozite de titluri și alte valori în păstrare	Lei 50500	Deponenți de titluri și alte valori în păstrare	Lei 50500
Total 654100		Total 654100	

Debit				Contul Profit și Pierdere				Credit							
Cheltueli de administrație:				Dobânzi încasate:											
a) Salarii și indemnizații				a) Dela portofoliu de scont				409029							
b) Diverse				b) Dela debitori				40539							
								449568							
Impozite și taxe				24232				Venitul portofoliului de titluri:							
Dobânzi plătite: a) La depuneri				83801				a) Din cupoane exigibile				24060			
b) La reescont				37933				Venitul imobilelor				81241			
Amortismente: a) La imobile				70000				Beneficii diverse				4876			
b) La diverși				11590											
Beneficial net: a) Beneficial anului curent				134967											
Total				559745				Total				559745			

Cluj, la 31 Decembrie 1937.

Președinte:
Dr. Laurian German m. p.

Pentru contabilitate:
Traian Putici m. p.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Al. Dragomir m. p. Dr. Seb. Stanca m. p. Ionel Comșa m. p. Dr. Vasile Sava m. p.
Dr. Victor Stanciu m. m. Dr. Ioan Runcanu m. p.

Subsemnații cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele băncii.
Cluj, la 21 Februarie 1938.

Președinte:
Ioan Oțoiu m. p. Laurențiu Curea m. p. Nicolae Vasiu m. p. Ioan Stroia m. p.
contabil autorizat.